

มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ
Occupational Standard and Professional Qualifications

สาขาวิชาชีพอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมและงานพื้นบ้าน
สาขาการแสดงศิลปะไทยและวัฒนธรรมสร้างสรรค์

จัดทำโดย สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน)

1. ชื่อมาตรฐานอาชีพ

สาขาวิชาชีพอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมและงานพื้นบ้าน สาขาการแสดงศิลปะไทยและวัฒนธรรมสร้างสรรค์

2. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐาน

N/A

3. ทะเบียนอ้างอิง (Imprint)

N/A

4. ข้อมูลเบื้องต้น

มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ ในสาขาวิชาชีพอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมและงานพื้นบ้าน สาขาการแสดงศิลปะไทยและวัฒนธรรมสร้างสรรค์ อาชีพนักแสดงโขน เพื่อส่งเสริมให้กลุ่มอาชีพ มีมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ประกอบการ มีความเป็นสากล มีความเหมาะสมกับประเทศไทย เป็นที่ยอมรับทั้งภายในและระดับสากล ซึ่งการจัดทำมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ ในสาขาวิชาชีพอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมและงานพื้นบ้าน สาขาการแสดงศิลปะไทยและวัฒนธรรมสร้างสรรค์ อาชีพนักแสดงโขนในครั้งนี้ นอกจากจะเป็นการพัฒนาและยกระดับสมรรถนะในการประกอบอาชีพของบุคลากรในสาขาวิชาชีพอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมและงานพื้นบ้าน สาขาการแสดงศิลปะไทยและวัฒนธรรมสร้างสรรค์ อาชีพนักแสดงโขนให้มีสมรรถนะตามมาตรฐานอาชีพ โดยผ่านการฝึกอบรม และสร้างโอกาสในการรับรองคุณวุฒิวิชาชีพ ยังเป็นการสร้างเครือข่ายจัดทำ พัฒนา และเผยแพร่มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ ให้ระบบคุณวุฒิวิชาชีพ และมาตรฐานอาชีพเป็นที่รับรู้ และยอมรับในทุกภาคส่วน เพื่อเป็นประโยชน์ในการยกระดับมาตรฐานบุคลากรให้มีสมรรถนะ โดยผ่านการรับรองจากสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน) เพื่อเป็นการสร้างโอกาสในการจ้างงาน และเป็นการกำหนดค่าตอบแทนที่ตรงกับความสามารถได้มากขึ้น และสอดคล้องกับการจ้างงานในปัจจุบัน

5. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐานในแต่ละครั้ง

N/A

6. ครั้งที่

N/A

7. คุณวุฒิวิชาชีพที่ครอบคลุม (Professional Qualifications included)

สาขาวิชาชีพอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมและงานพื้นบ้าน

สาขาการแสดงศิลปะไทยและวัฒนธรรมสร้างสรรค์

อาชีพนักแสดงโขนยักซ์ ระดับ 5

8. คุณวุฒิวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง (Related Professional Qualifications)

N/A

9. หน่วยสมรรถนะทั้งหมดในมาตรฐานอาชีพ (List of All Units of Competence within this Occupational Standards)

รหัสหน่วยสมรรถนะ	เนื้อหา
0135	รื้อหน้าพาทย์นักแสดงเอกโขนยักซ์
0136	รำคู่โขนยักซ์
0137	ตีบทและใช้บทประกอบเพลงร้องโขนยักซ์

10. ระดับคุณวุฒิ

10.1 สาขาวิชาชีพอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมและงานพื้นบ้าน สาขาการแสดงศิลปะไทยและวัฒนธรรมสร้างสรรค์ อาชีพนักแสดงโขนยักซ์ ระดับ 5

คุณลักษณะของผลการเรียนรู้ (Characteristics of Outcomes)

ผู้ที่ได้รับการรับรองคุณวุฒิวิชาชีพ นักแสดงโขนยักซ์ ระดับ 5 นี้ ต้องมีความสามารถในการอธิบายนาฏยศัพท์ที่เกี่ยวข้องในการรื้อหน้าพาทย์นักแสดงเอกโขนยักซ์ ปฏิบัติการรื้อหน้าพาทย์นักแสดงเอกโขนยักซ์ตามที่กำหนด และสามารถอธิบายนาฏยศัพท์ที่เกี่ยวข้องในการรำคู่โขนยักซ์ ปฏิบัติการการรำคู่โขนยักซ์ตามที่กำหนด และสามารถอธิบายความหมายในการตีบท และใช้บทโขนยักซ์ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการปฏิบัติการใช้บทโขนยักซ์ประกอบเพลงร้องและตามสถานการณ์ตามที่กำหนด

การเลื่อนระดับคุณวุฒิวิชาชีพ (Qualification Pathways)

ผู้ที่เข้าสู่คุณวุฒิวิชาชีพต้องมีคุณสมบัติดังนี้

1. มีประสบการณ์ในการแสดงโขน ไม่น้อยกว่า 8 ปี
2. มีหลักฐาน ความรู้ ทักษะปฏิบัติ และความสามารถในสมรรถนะนักแสดงสมทบ
3. ผู้ที่จะได้รับคุณวุฒิวิชาชีพ อาชีพนักแสดงโขนยักซ์ ระดับ 5 ต้องมีประสบการณ์ตามหน่วยสมรรถนะและมีผลงานเชิงประจักษ์มาแสดง

หลักเกณฑ์การต่ออายุหนังสือรับรองมาตรฐานอาชีพ

N/A

กลุ่มบุคคลในอาชีพ (Target Group)

อาชีพนักแสดงเอกโขนยักซ์

หน่วยสมรรถนะ (หน่วยสมรรถนะทั้งหมดของคุณวุฒิวิชาชีพนี้)

0135 ำหน้าพาทย์นักแสดงเอกโขนยักซ์

0136 ำคู่โขนยักซ์

0137 ดับทและใช้บทประกอบเพลงร้องโขนยักซ์

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่

1. ตารางแสดงหน้าที่ 1

ประกาศใช้ ณ

ตาราง 1 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY PURPOSE , KEY ROLES , KEY FUNCTION

ความมุ่งหมายหลัก Key Purpose	บทบาทหลัก Key Roles		หน้าที่หลัก Key Function	
	รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย
เพื่อสืบทอดมรดก สงวนรักษาและต่อยอดศิลปะไทยและวัฒนธรรมสร้างสรรค์สู่มาตรฐานสากล	01	แสดงโขนเพื่อการอนุรักษ์ สืบทอดต่อยอดสร้างสรรค์	013	แสดงโขนยักซ์

คำอธิบาย ตารางแผนผังแสดงหน้าที่เป็นแผนผังที่ใช้วิเคราะห์หน้าที่งานเพื่อให้ได้หน้าที่หลัก (Key Function)

2. ตารางแสดงหน้าที่ 1 (ต่อ)

ประกาศใช้ ณ

ตาราง 2 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY FUNCTION , UNIT OF COMPETENCE , ELEMENT OF COMPETENCE

หน้าที่หลัก Key Function		หน่วยสมรรถนะ Unit of Competence		หน่วยสมรรถนะย่อย Element of Competence	
รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย
013	แสดงโขนยักษ์	0135	รำหน้าพาทย์นักแสดงเอกโขนยักษ์	01351	อธิบายนาฏยศัพท์ที่เกี่ยวข้องในการรำเพลงหน้าพาทย์นักแสดงเอกโขนยักษ์ .
				01352	รำหน้าพาทย์นักแสดงเอกโขนยักษ์ตามที่กำหนด
		0136	รำคู่โขนยักษ์	01361	อธิบายนาฏยศัพท์ที่เกี่ยวข้องในการรำคู่ โขนยักษ์
				01362	ปฏิบัติกระบวนการรำคู่ โขนยักษ์ตามที่กำหนด
		0137	ตีบทและใช้บทประกอบเพลงร้องโขนยักษ์	01371	อธิบายความหมายในการตีบทและใช้บทประกอบเพลงร้อง โขนยักษ์ที่เกี่ยวข้อง
				01372	รำตีบทและใช้บทประกอบเพลงร้อง โขนยักษ์ที่กำหนด

คำอธิบาย

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่ (ต่อ) เป็นแผนผังที่ใช้วิเคราะห์หน้าที่งานหลังจากได้หน้าที่หลัก (Key Function) เพื่อให้ได้ หน่วยสมรรถนะ (Unit of Competence) และหน่วยสมรรถนะย่อย (Element of Competence)

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 0135
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ รำหน้าพาทย์นักแสดงเอกโขมยักษ์
3. ทบพวนครั้งที่ N/A
4. สร้างใหม่ ปรับปรุง

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

ISCO - 08 รหัสอาชีพ 2655 นักแสดงโขน/ละครใน/ละครนอก

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยสมรรถนะนี้ประกอบไปด้วยความรู้และทักษะในการรำหน้าพาทย์นักแสดงเอกโขมยักษ์โดยสามารถอธิบายและปฏิบัตินาฏยศัพท์ในรำหน้าพาทย์ในการรำ เช่น ป้องหน้า ไข่ตัว สะบัดหน้า ยักคอ ย้อนตัว สะดุ้งตัว กระชากตัว กระทบสัน เป็นต้น และปฏิบัติกรำหน้าพาทย์นักแสดงเอก โخمยักษ์ตามที่กำหนด เช่น เพลงคูกพาทย์ เพลงร่ำสามลา เพลงเสมอสามลา เพลงเสมอเถร เพลงพราหมณ์เข้า เพลงพราหมณ์ออก

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

นักแสดงโขน

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

N/A

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
01351 อธิบายนาฏยศัพท์ที่เกี่ยวข้องในการรำเพลงหน้าพาทย์นักแสดงเอกโขมยักษ์ .	1. อธิบายกระบวนการทำนาฏยศัพท์ที่เกี่ยวข้องในการรำหน้าพาทย์นักแสดงเอก โخمยักษ์ 2. อธิบายความหมายของ เพลงหน้าพาทย์และโอกาสในการนำไปใช้	การสังเกตการปฏิบัติงาน แฟ้มสะสมผลงาน
01352 รำหน้าพาทย์นักแสดงเอกโขมยักษ์ตามที่กำหนด	1. ปฏิบัติกระบวนการรำหน้าพาทย์นักแสดงเอกโขมยักษ์ที่กำหนด 2. ปฏิบัติทำรำหน้าพาทย์นักแสดงเอกโขมยักษ์ตรงตามจังหวะหน้าทับ ไม้กลองและทำนองเพลง	การสังเกตการปฏิบัติงาน แฟ้มสะสมผลงาน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

ปฏิบัติกระบวนการทำรำเพลงหน้าพาทย์นักแสดงเอกโขมยักษ์ตรงตามจังหวะหน้าทับ ไม้กลองและทำนองเพลงได้ถูกต้องตาม ตามเพลงที่กำหนด

(ข) ความต้องการด้านความรู้

รู้นาฏยศัพท์พื้นฐาน ที่เกี่ยวข้องกับลักษณะท่าร่าที่ใช้ในการฝึกหัด เพื่อใช้ในการรำหน้าพาทย์นักแสดงเอกโขมยักษ์ในการแสดงโขน

ซึ่งเป็นคำศัพท์ที่สามารถสื่อความหมายในการแสดงต่าง ๆ ของวงกรำนาฏศิลป์ไทย

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักรฐำนที่ต้อกรงำนก้ำหนดค้อแนะนำเกี่ยวกับกรประเมิน และครที่จจะใช้ประกอบร่วมกันกับเกณฑ์กรปฏิบัติงำน (Performance Criteria) และ ทักษะและควมรู้ที่ต้อกร (Required Skills and Knowledge)

(ก) หลักรฐำนกรปฏิบัติงำน (Performance Evidence)

1. ผลงานกรแสดงที่นำเสนอมำนภพถำย VDO หรือสื่อ Social media ในรูปแบบต่ง ำ
2. เกียรติบัตร วุฒิบัตรเกี่ยวกับกรแสดงโชน และ/หรือ
3. เอกสรำรับรองและผลกรประเมินจกบุคคลกรหรือผู้เชื่อมขำญที่เชื่อมขงกับสขำขำชีพ

(ข) หลักรฐำนควมรู้ (Knowledge Evidence)

1. ใบผำนกรอบรมในหลักรฐำน ที่เชื่อมขงกับกรแสดงโชน

(ค) ค้ำแนะนำในกรประเมิน

ประเมินเกี่ยวกับควมรู้และทักษะกรรำหน้ำพำทยนักแสดงเอกโชนยักษ

(ง) วิธีกรประเมิน

1. สำนติกรปฏิบัติงำน
2. พ้มสะสมผลงำน

15. ขอบเขต (Range Statement)

ขอบเขตอธิบายถึงขอบเขตของกรปฏิบัติงำน และสภำพแวดล้อมอื่น ๆ หรือสภำณกรณอื่น ๆ ที่มีผลกระทบต้อกรทำงำน รวมถึงเครื่องมือ อุปกรณ์ เทคโนโลยี ทรพำกรที่ใช้ หรือค้อก้ำหนดอื่น ๆ ที่เชื่อมขง

(ก) ค้ำแนะนำ

1. ผู้เชื่อมขงกรประเมินจะรฐำนกฎยศัพท์ที่เชื่อมขงซึ่งมีควมสัมพันธ์กับเพลงหน้ำพำทย ที่ก้ำหนดไว้ อย่างน้อย 5 ค้ำ เช่น ป้องหน้ำ ไซ้ตัว สะบัตหน้ำ ยักค้อ ย้อนตัว สะดุ้งตัว กระทบค้ำว กระทบสัน ฯลฯ
2. ผู้เชื่อมขงกรประเมินจะต้องปฏิบัติกระบวนทำรำเพลงหน้ำพำทยตมเพลงที่ก้ำหนดไว้ อย่างน้อย 3 เพลง เช่น เพลงคูกพำทย เพลงร้วสามล่ำ เพลงเสมอสามล่ำ เพลงเสมอเอร เพลงพรำหมณ้เข้ำ เพลงพรำหมณ้ออก เป็นต้น

(ข) ค้ำอธิบายรายละเอียด

ผู้เชื่อมขงกรประเมินต้องเชื่อมขงขอบเขตควมรู้ท่วไป เกี่ยวกับควมหมำยและการนำไปใช้ ของกรรำหน้ำพำทยนักแสดงเอก ตลอดจนองค์ประกอบร่วมระหว่างปฏิบัติกรรำหน้ำพำทยนักแสดงเอก ในกรแสดงโชนเรื่องรำมเกียรติ ที่สมำรถสื่อควมหมำยให้ผู้ชมหรือให้ผู้แสดงต้วกันทรบด้วยภำษำทำงำนตมรูปแบบกฎคิลป์ไทย

นกฎยศัพท์ หมำยถึง ค้ำศัพท์เฉพาะที่ใช้ในกรอธิบายกรปฏิบัติทำรำในกรแสดงโชน ซึ่งประกอบขึ้นเป็นโครงสร้ำงของกระบวนทำ ใช้สำหรับสื่อสรบทรบพำท และกิริยำของต้วละคร

หน้ำพำทย หมำยถึง เพลงที่ใช้บรรเลงประกอบอำกัปกริยำ อารมณ้ หรือกรแสดงอิทธิฤทธิ์ของต้วละครในกรแสดงโชน ซึ่งผู้แสดงจะต้องรำตมจ้งหวะ หน้ำทับ และทำงำนเพลงที่ก้ำหนดไว้

(ค) เครื่องมืออุปกรณ์และวัสดุที่จำเป็น

1. องครที่มีหน้ำที่รับรองสมรรถณะของบุคคลตมมำตรฐำนอำชีพ CB จะต้องเตรียมเครื่องเสียง และไฟล์เพลงที่เชื่อมขง พร้อมด้วยอุปกรณ์ประกอบกรแสดง ได้แก่ อำวูธ ทรและกระบองยักษ เป็นต้น
2. ผู้เชื่อมขงกรประเมินจะต้องจัดเตรียมชุดแต่งก้ำยสำหรับฝึกนกฎคิลป์ไทย (โจงกระเบน) ที่มีควมสมภำพ

16. หน่วยสมรรถณะร่วม (ถำมี)

N/A

17. อุตสรกรรมร่วม/กลุ่มอำชีพร่วม (ถำมี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนกรและวิธีกรประเมิน (Assessment Description and Procedure)

พิจรณำหลักรฐำนจกพ้มสะสมผลงำนที่เป็นเอกสรำรับรองผลงำน

รับรองควมรู้ควมสมำรถที่ผำนก้ำมก่อนหน้ำและให้ประเมินสมรรถณะของผู้เชื่อมขงกรประเมินด้วยเครื่องมือประเมินควมรู้และทักษะให้ครอบคลุมเกณฑ์กรปฏิบัติงำน ทักษะและควมรู้ที่ต้อกรของหน่วยสมรรถณะนี้

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 0136
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ รำคู่โจนยักซ์
3. ทบทวนครั้งที่ N/A
4. สร้างใหม่ ปรับปรุง

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

ISCO - 08 รหัสอาชีพ 2655 นักแสดงโจน/ละครใน/ละครนอก

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยสมรรถนะนี้ประกอบไปด้วยความรู้และทักษะในการรำคู่ โจนยักซ์ โดยสามารถอธิบายและปฏิบัตินาฏยศัพท์ในการรำคู่ โจนยักซ์ เช่น โคมสามใบ เก้ง ลงเสี้ยว แหวก หน้ากิ้นกัน เป็นต้น และแสดงการรำคู่โจนยักซ์ ตามที่กำหนด เช่น รำคู่ชุด เมขลา-รามสูร นนทุกเกี่ยวนางนารายณ์

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

นักแสดงโจน

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

N/A

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
01361 อธิบายนาฏยศัพท์ที่เกี่ยวข้องในการรำคู่ โจนยักซ์	1. อธิบายความหมายนาฏยศัพท์ที่เกี่ยวข้องในการรำคู่ โจนยักซ์ 2. อธิบายความหมายของการรำคู่ และโอกาสในการนำไปใช้	การสังเกตการปฏิบัติงาน แฟ้มสะสมผลงาน
01362 ปฏิบัติกระบวนท่ารำคู่ โจนยักซ์ตามที่กำหนด	1. ปฏิบัติกระบวนท่าการรำคู่โจนยักซ์ ที่กำหนด 2. ปฏิบัติกระบวนท่าการรำคู่โจนยักซ์ ตรงตามจังหวะ บทรองและทำนองเพลง	การสังเกตการปฏิบัติงาน แฟ้มสะสมผลงาน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

ปฏิบัติกระบวนท่าการรำคู่โจนยักซ์ตรงตามจังหวะหน้าทับ ไม้กลองและทำนองเพลง ได้ถูกต้องตามที่กำหนด

(ข) ความต้องการด้านความรู้

รู้นาฏยศัพท์พื้นฐาน ที่เกี่ยวข้องกับลักษณะท่ารำที่ใช้ในการฝึกหัด เพื่อใช้ในการรำคู่โจนยักซ์ ในการแสดงโจน ซึ่งเป็นคำศัพท์ที่สามารถสื่อความหมายในการแสดงต่าง ๆ ของวงการนาฏศิลป์ไทย

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการจะกำหนดข้อแนะนำเกี่ยวกับการประเมิน และควรที่จะใช้ประกอบรวมกันกับเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria) และทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

1. ผลงานการแสดงที่นำเสนอผ่านภาพถ่าย VDO หรือสื่อ Social media ในรูปแบบต่าง ๆ
2. เกียรติบัตร วุฒิบัตรเกี่ยวกับการแสดงโขน และ/หรือ
3. เอกสารรับรองและผลการประเมินจากบุคลากรหรือผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับสาขาอาชีพ

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

1. ใบผ่านการอบรมในหลักสูตร ที่เกี่ยวกับการแสดงโขน

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

ประเมินเกี่ยวกับความรู้และทักษะการรำคู่โขนยักษ์

(ง) วิธีการประเมิน

1. พิจารณาหลักฐานความรู้
2. พิจารณาหลักฐานการปฏิบัติงาน

15. ขอบเขต (Range Statement)

ขอบเขตอธิบายถึงขอบเขตของการปฏิบัติงาน และสภาพแวดล้อมอื่นๆหรือสถานการณ์อื่นๆ ที่มีผลกระทบต่อการทำงาน รวมถึงเครื่องมือ อุปกรณ์ เทคโนโลยี ทรัพยากรที่ใช้ หรือข้อกำหนดอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

(ก) คำแนะนำ

1. ผู้เข้ารับการประเมินจะรู้ท่ารำที่เกี่ยวกับซึ่งมีความสัมพันธ์กับการรำคู่โขนยักษ์ ที่กำหนดไว้ อย่างน้อย 5 คำ เช่น โคมสามใบ เก้ง ลงเสี้ยว แหวก หน้ากินกัน โลม ฯลฯ
2. ผู้เข้ารับการประเมินจะต้องปฏิบัติการรำคู่โขนยักษ์ที่กำหนดไว้ อย่างน้อย 1 เพลง เช่น รำคู่ชุด เมขลา-รามสูร นนททุกเกี่ยวนางรายณ์

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

ผู้เข้ารับการประเมินต้องเข้าใจขอบเขตความรู้ทั่วไป เกี่ยวกับความหมายและการนำไปใช้ ของการรำเดี่ยวและรำคู่ ตลอดจนองค์ประกอบของการตีบทใช้บทประกอบเพลงร้องตามรูปแบบของการสืบทอดกระบวนท่ารำประกอบบทขับร้องทำนองเพลงดนตรี ที่สอดแทรกอยู่ในการแสดงโขนเรื่องรามเกียรติ์

โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่ออวดฝีมือการรำรำที่ประณีตงดงาม และสามารถแสดงบุคลิกเฉพาะของตัวละครในบทนั้น ๆ ด้วยทักษะในการรำที่ได้รับการฝึกฝนมาเป็นอย่างดี

นาฏศัพท์ หมายถึง คำศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการอธิบายการปฏิบัติท่ารำในการแสดงโขน ซึ่งประกอบขึ้นเป็นโครงสร้างของกระบวนท่า ใช้สำหรับสื่อสารบทบาทและกิริยาของตัวละคร

รำคู่ หมายถึง รูปแบบของการแสดงที่ใช้ผู้แสดง 2 คน ซึ่งถ่ายทอดบทบาทลีลา ท่ารำ

ทักษะและความสามารถที่ต้องได้รับการฝึกฝนเทคนิคให้สัมพันธ์กันตามบทบาทและลักษณะของตัวละครเป็นสำคัญ

(ค) เครื่องมืออุปกรณ์และวัสดุที่จำเป็น

1. องค์กรที่มีหน้าที่รับรองสมรรถนะของบุคคลตามมาตรฐานอาชีพ CB จะต้องเตรียมเครื่องเสียง และไฟล์เพลงที่เกี่ยวข้อง พร้อมด้วยอุปกรณ์ประกอบการแสดง ได้แก่ กระบองยักษ์ ตรี ขวาน เป็นต้น
2. ผู้เข้ารับการประเมินจะต้องจัดเตรียมชุดแต่งกายสำหรับฝึกนาฏศิลป์ไทย (โจงกระเบน) ที่มีความสุภาพ

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนกรและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

พิจารณาหลักฐานจากแฟ้มสะสมผลงานที่เป็นเอกสารรับรองผลงาน

รับรองความรู้ความสามารถที่ผ่านมาก่อนหน้าและให้ประเมินสมรรถนะของผู้เข้ารับการประเมินด้วยเครื่องมือประเมินความรู้และทักษะให้ครอบคลุมเกณฑ์การปฏิบัติงาน ทักษะและความรู้ที่ต้องการของหน่วยสมรรถนะนี้

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 0137
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ ตีบทและใช้บทประกอบเพลงร้องโจนยักซ์
3. ทบทวนครั้งที่ N/A
4. สร้างใหม่ ปรับปรุง

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

ISCO - 08 รหัสอาชีพ 2655 นักแสดงโจน/ละครใน/ละครนอก

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยสมรรถนะนี้ประกอบไปด้วยความรู้และทักษะในการรำตีบทประกอบเพลงร้องโจนยักซ์ โดยสามารถอธิบายความหมายของบทประพันธ์ ตลอดจนองค์ประกอบของการรำตีบทและใช้บทประกอบเพลงร้องโจนยักซ์ และปฏิบัติกรำตีบทและใช้บทได้ ตามที่กำหนด เช่น เพลงข้าปี เพลงคลื่นกระทบฝั่ง เพลงร้อราย เพลงสมิงทองมอญ เพลงมอญรำดาบ เพลงช้างประสานงา เป็นต้น

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

นักแสดงโจน

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

N/A

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
01371 อธิบายความหมายในการตีบท และใช้บทประกอบเพลงร้องโจนยักซ์ที่เกี่ยวข้อง	1. อธิบายความหมายบทประพันธ์ในการรำตีบทและใช้บทประกอบเพลงร้อง โจนยักซ์ 2. อธิบายความหมายของภาษาท่าที่เกี่ยวข้องในการรำตีบทและใช้บทประกอบเพลงร้องโจนยักซ์	การสาธิตการปฏิบัติงาน แฟ้มสะสมผลงาน
01372 รำตีบทและใช้บทประกอบเพลงร้อง โจนยักซ์ ที่กำหนด	1. รำตีบทและใช้บทประกอบเพลงร้อง โจนยักซ์ เหมาะสม สอดคล้องกับสถานการณ์ ที่กำหนด 2. รำตีบทและใช้บท ประกอบเพลงร้อง โจนยักซ์ ตรงตามจังหวะ บทร้อง และทำนองเพลง	การสาธิตการปฏิบัติงาน แฟ้มสะสมผลงาน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

- (ก) ความต้องการด้านทักษะ
ปฏิบัติกรำตีบทและใช้บท ประกอบเพลงร้องได้ตามที่กำหนด
- (ข) ความต้องการด้านความรู้
รู้ความหมายของบทและปฏิบัติกระบวนท่ากระบวนท่ารำตีบทโจนและใช้บทโจนยักซ์ประกอบเพลงร้อง

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักรฐำนที่ต้งกำรจะกำหนดข้อแนะนำเกี่ยวกับกำรประเมิน และควรรที่จะใช้ประกอบร่วมนกันกับเกณฑ์กำรปฏิบัติงำน (Performance Criteria) และทักษะและควำมรู้ที่ต้งกำร (Required Skills and Knowledge)

(ก) หลักรฐำนกำรปฏิบัติงำน (Performance Evidence)

1. ผลงานกำรแสดงที่นำเสนอนำงำนภำพถำย VDO หรือสื่อ Social media ในรูปแบบต่ง ๆ
2. เกียรตินิตยร วุฒินิตยรเกี่ยวกับกำรแสดงโขน และ/หรือ
3. เอกสรำรรับรองและผลกำรประเมินจำกบุคคลกำรหรือผู้เกี่ยวข้องที่เกี่ยวกับสภำขำชีฟ

(ข) หลักรฐำนควำมรู้ (Knowledge Evidence)

1. ใบผำงกำรอบรมในหลักรฐำน ที่เกี่ยวกับกำรแสดงโขน

(ค) คำนะนำในกำรประเมิน

ประเมินเกี่ยวกับควำมรู้และกระบวนทำรำตีบท ประกอบเพลงร้อง โขนยักรัษ

(ง) วิธีกำรประเมิน

1. สำนิตกำรปฏิบัติงำน
2. แฟ้มสะสมผลงาน

15. ขอบเขต (Range Statement)

ขอบเขตอธิบายถึงขอบเขตของกำรปฏิบัติงำน และสภำพแวดล้อมอื่น ๆ หรือสถำนกำรณ์อื่น ๆ ที่มีผลกระทบต้งกำรทำงำน รวมถึงเครื่องมือ อุปกรณ์ เทคโนโลยี ทรัพยากรที่ใช้หรือข้อก้ำหนดอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(ก) คำนะนำ

1. ผู้เข้ำรับกำรประเมินจะต้งรู้ควำมหมำยของกำรตีบทและใช้บท ควำมหมำยของบทละครตมเพลงร้องโขนยักรัษ
2. ผู้เข้ำรับกำรประเมินจะต้งปฏิบัติกำรรำตีบทและใช้บท ประกอบเพลงร้อง ได้ตมที่กำหนด ได้แก่ เพลงขำบี่ เพลงคลื่นกระทบฝั่ง เพลงรื้อรำย เพลงสมิงทองมอญ เพลงมอญรำตำบ เพลงขำงประสำงงำ

(ข) คำนอธิบายรายละเอียด

ผู้เข้ำรับกำรประเมินต้องเข้ำใจขอบเขตควำมรู้ท่วไป เกี่ยวกับควำมหมำยและกำรนำไปใช้ ของกำรตีบทใช้บทประกอบเพลงร้องตลอดจนองค์ประกอบร่วมนระหว่างปฏิบัติกำรตีบทใช้บทประกอบเพลงร้อง ในกำรแสดงโขนเรื่องรำนเกียรตินิตยร ที่สำมำรถสื่อควำมหมำยให้ผู้ชม หรือให้ผู้แสดงด้วยกันทรำบด้วยภำษำทำงำนทำงำนรูปแบบงำนศิลปะไทย

กำรตีบทและใช้บท มีก้ใช้ต้งเนื่องกันตมสถำนกำรณ์ โดยในแต่ละค้ำมีควำมหมำยคือ

ตีบท หมำยถึง กำรตีควำมบทประพันธ์ที่ใช้ประกอบกำรแสดงโขน เพื่อนำเสนอรื่องรำน อารมณ์และควำมรู้สึกของตัวละคร

สู่ควำมมุ่งหมำยหลักรฐำนในกำรถำยทอดเนื้อหำวรรณกรรม และสรำสรควำมหมำยตมบทพำกย์-เจรจำ และบทร้อง

ใช้บท หมำยถึง กำรแสดงภำษำทำงำนงำนศิลปะประกอบอำก้ปกริยำอารมณ์และควำมรู้สึกของตัวละคร ให้สอดคล้งกับสถำนกำรณ์ที่ถูกกำหนดไว้ในเนื้อเรื่องประกอบเพลงหน้าพำทย รวมถึงกำรรำทวนบทในเพลงร้องด้วย

กำรตีบทและใช้บท คือ กำรตีควำมบทประพันธ์ที่ใช้ประกอบในกำรแสดงโขน เพื่อถำยทอดรื่องรำน อารมณ์และควำมรู้สึก และกำรเลือกใช้ทำรำที่หมำยสมตมบทพำทฐำนะ และลักษณะของตัวละคร

(ค) เครื่องมืออุปกรณ์และวัสดุที่จำเป็น

1. องค์กรที่มีหน้ำที่รับรองสมรรถนะของบุคคลตมมำตรฐำนอำชีฟ CB จะต้งเตรียมเครื่องเสียง และไฟล์เพลงที่เกี่ยวข้อง พร้อมด้วยอุปกรณ์ประกอบกำรแสดง ได้แก่ กระบองยักรัษ คร หอก พลอง เป็นต้น
2. ผู้เข้ำรับกำรประเมินจะต้งจัดเตรียมชุดแต่งกำยสำหรับฝึกงำนศิลปะไทย (โจงกระเบน) ที่มีความสุภำพ

16. หน่วยสมรรถนะร่วมน (ถำมี)

N/A

17. ฐำนทรำนร่วมน/กลุ่มอำชีฟร่วมน (ถำมี)

N/A

18. รำนละเอียดกระบวนกำรและวิธีกำรประเมิน (Assessment Description and Procedure)

พิจารณาหลักรฐำนจำกแฟ้มสะสมผลงานที่เป็นเอกสรำรรับรองผลงาน

รับรองควำมรู้ควำมสำมำรถที่ผำงนำก่อนหน้ำและให้ประเมินสมรรถนะของผู้เข้ำรับกำรประเมินด้วยเครื่องมื่อประเมินควำมรู้และทักษะให้ครอบคลุมเกณฑ์กำรปฏิบัติงำนทักษะและควำมรู้ที่ต้งกำรของหน่วยสมรรถนะนี้